Eiropas lietas

Maijs 2022

EIROPAS KOMISIJA NĀK KLAJĀ AR ZIŅOJUMU PAR ŠENGENU

24. maijā Eiropas Komisija nāca klajā ar 2022. gada Ziņojumu par Šengenu. Šis ziņojums ir daļa no Komisijas iniciatīvas stiprināt Šengenas pārvaldību, katru gadu ziņojot par stāvokli Šengenas zonā, apzinot nākamā gada prioritātes un uzraugot attiecīgā gada beigās gūtos panākumus.

Ziņojumā ir izklāstītas tās **prioritārās darbības 2022. – 2023. gadam**, kuras jārisina gan valstu, gan Eiropas līmenī, piemēram: īstenot jauno IT arhitektūru un sadarbspēju robežu pārvaldībā; pilnībā izmantot pārrobežu sadarbības instrumentus; nodrošināt visu ceļotāju sistemātiskas pārbaudes pie ārējām robežām; nodrošināt, ka Frontex pilnībā izmanto savu pilnvaru potenciālu; atcelt visu ilglaicīgo iekšējo robežkontroli; pieņemt pārskatīto Šengenas Robežu kodeksu.

Ziņojumā arī atgādināts, cik **svarīgi ir pabeigt Šengenas zonas izveidi**, un Padome tiek aicināta pieņemt lēmumus, kas ļautu **Horvātijai**, kā arī **Rumānijai** un **Bulgārijai** oficiāli pievienoties Šengenas zonai, ņemot vērā to, ka ir izpildīti visi kritēriji. Tas pats attieksies uz **Kipru**, tiklīdz tā būs sekmīgi pabeigusi Šengenas izvērtēšanas procesu. Papildu informācija par ziņojumu pieejama šeit.

EIROPAS KOMISIJA ATKLĀJ VIENOTO ES REĢISTRĀCIJAS PLATFORMU

31. maijā Eiropas Komisija atklāja ES platformu informācijas apmaiņai par pagaidu aizsardzības un atbilstošas aizsardzības saņēmējiem.

Platforma **ļaus ES dalībvalstīm operatīvi apmainīties ar informāciju par reģistrētajām personām**, lai personas, kas devušās bēgļu gaitās no Krievijas īstenotā kara Ukrainas teritorijā, varētu efektīvi saņemt nepieciešamo palīdzību un iepazīties ar savām tiesībām, patveroties ES dalībvalstīs.

Tādējādi vienlaikus risinot arī dubultas vai vairākkārtējas reģistrācijas gadījumus un ierobežojot iespējamos ļaunprātību gadījumus. Eiropas Komisija šo tehnisko risinājumu izstrādāja kā daļu no 10 punktu plāna – spēcīgākai Eiropas koordinācijai to cilvēku uzņemšanai, kas bēg no kara Ukrainā.

Eiropas migrācijas tīkla jaunumi

PUBLIKĀCIJAS

EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLA LATVIJAS KONTAKTPUNKTS IR PUBLICĒJIS **ZIŅOJUMU PAR MIGRĀCIJAS UN PATVĒRUMA SITUĀCIJU LATVIJĀ 2021. GADĀ.**

Ikgadējā ziņojumā apkopotas izmaiņas tiesību aktos un politikā likumīgās migrācijas, starptautiskās aizsardzības, integrācijas, robežkontroles, nelikumīgās migrācijas, atgriešanas, cilvēku tirdzniecības un migrācijas un attīstības sadarbības jomās. 2021. gadā migrācijas plūsmas vēl joprojām negatīvi ietekmēja Covid-19 pandēmijas dēļ ieviestie ierobežojumi. Būtiskākais:

2021. gadā tika izsniegtas 8136 pirmreizējās termiņuzturēšanās atļaujas. 2021. gada 17. jūnijā Saeima pieņēma Grozījumus Personu apliecinošu dokumentu likumā, kas paredz jaunas personas apliecības tipa – ārzemnieka personas apliecības jeb ārzemnieka eID kartes izsniegšanu pēc tam, kad ārzemnieks būs reģistrējies Fizisko personu reģistrā. Jaunā ārzemnieka eID karte sekmēs ārzemnieku identificēšanu Latvijā digitālajā vidē.

2021. gadā tika apstiprinātas Latvijas attīstības sadarbības politikas pamatnostādnes 2021.-2027. gadam, kurās atzīmē, ka Latvijas attīstības sadarbības politika iespēju robežās tiek īstenota saskaņoti ar drošības, migrācijas un tirdzniecības politiku.

Patvēruma meklētāju skaits pieauga 4 reizes - 2021. gadā bija 582 patvēruma meklētāji.

2021. gada laikā tika izraidīta 21 persona, bet brīvprātīgi savā mītnes valstī atgriezās 742 personas.

Latvijas pilsonībā naturalizācijas kārtībā uzņemtas 419 personas. Visvairāk starp Latvijas pilsonību ieguvušajiem (83%) ir Latvijas nepilsoņi. Samazinājies ir trešo valstu pilsoņu skaits, kas naturalizācijas kārtībā saņēma Latvijas pilsonību – 2021. gadā tās ir 69 personas.

Vairāki tiesību akti tika pieņemti, lai novērstu, kopš 2021. gada 10. augusta, A. Lukašenko režīma īstenoto hibrīduzbrukuma rezultātu - strauju Latvijas Republikas – Baltkrievijas Republikas valsts robežas nelikumīgu šķērsošanas gadījumu skaita pieaugumu. Tā, piemēram, tika izdots Ministru kabineta 2021. gada 10. augusta rīkojums Nr.518 „Par ārkārtējās situācijas izsludināšanu", kurš noteica, ka novados, kas robežojas ar Baltkrieviju no 2021. gada 11. augusta tika izsludināta ārkārtējā situācija.

Tāpat arī 2021. gada nogalē tika pieņemts Ārējās sauszemes robežas izbūves likums, kura mērķis ir nodrošināt ātru un efektīvu ārējās sauszemes robežas apsardzībai nepieciešamās infrastruktūras izbūvi, nosakot īpašu tiesisko regulējumu.

Ziņojums par migrācijas un patvēruma situāciju Latvijā 2021. gadā ir pieejams šeit.

PUBLICĒTS JAUNS EIROPAS MIGRĀCIJAS TĪKLA **IZPĒTES DARBS "AIZTURĒŠANA UN AIZTURĒŠANAI ALTERNATĪVIE LĪDZEKĻI STARPTAUTISKĀS AIZSARDZĪBAS UN ATGRIEŠANAS PROCEDŪRĀS"**.

Eiropas Savienības tiesību akti nosaka migrantu aizturēšanu starptautiskās aizsardzības un atgriešanas procedūru kontekstā. Šis izpētes darbs ir turpinājums 2014. gada publikācijai "Aizturēšana un aizturēšanai alternatīvie līdzekļi imigrācijas politikās", un tā mērķis ir sniegt salīdzinošu pārskatu par aizturēšanas procedūrām un pieejamajiem aizturēšanai alternatīviem līdzekļiem 25 ES dalībvalstīs.

Izpētes darbā ir apskatītas jaunākās tendences laika posmā no 2015. līdz 2020. gadam saistībā ar starptautiskās aizsardzības un atgriešanas procedūrām. Tajā uzsvērts, ka lielākajā daļā dalībvalstu ir ieviestas tiesību aktu izmaiņas, kas, galvenokārt, ir saistītas ar nepieciešamību īstenot ES tiesību aktus, un sīkāk definēt aizturēšanas piemērošanas jomu, saturu un kritērijus. Dalībvalstis kā daļu no tiesību aktiem imigrācijas un/vai patvēruma jomā ir ieviesušas vai paredzējušas piešķirt prioritāti aizturēšanas alternatīvām, piemēram, pienākumam regulāri ziņot politikas vai imigrācijas iestādēm un prasībai sazināties un uzturēties noteiktā vietā.

Pētījumā izklāstītas kopīgas problēmas, ar kurām dalībvalstis saskaras attiecībā uz aizturēšanai alternatīvu līdzekļu izmantošanu. Piemēram, liels administratīvais slogs darbiniekiem un ierobežoti finanšu līdzekļi attiecīgajiem trešo valstu pilsoņiem. Visās dalībvalstīs ir iespējams aizturēt neaizsargātas grupas vai piemērot tām aizturēšanai alternatīvus lūdzekļus. Dažas dalībvalstis ir ieviesušas tiesību aktu grozījumus, lai samazinātu minimālo vecumu, kas vajadzīgs, lai piemērotu aizturēšanai alternatīvus līdzekļus, savukārt citas dalībvalstis ieviesa jaunus noteikumus, lai nepieļautu, ka nepilngadīgie un ģimenes ar nepilngadīgajiem tiek izmitinātas aizturēšanas centros.

Lemjot par to, vai piemērot aizturēšanu vai aizturēšanai alternatīvu līdzekli, tiek apsvērti vairāki kritēriji, piemēram, aizbēgšanas riska līmenis, neaizsargātība un pieejamo alternatīvu piemērotība. Turklāt attiecībā uz aizturēšanas vai aizturēšanai alternatīvu līdzekļu ietekmi uz dalībvalstu atgriešanas politikas un starptautiskās aizsardzības procedūru efektivitāti apkopotie dati liecina, ka aizturēšanai ir lielāka ietekme uz aizbēgšanas gadījumu skaita samazināšanu un piespiedu atgriešanas īstenošanu, savukārt aizturēšanai alternatīvu līdzekļu izmantošana biežāk ir saistīta ar īsāku statusa noteikšanas procesu un lielākām pārsūdzības iespējām.

Ar pilnu izpētes darbu angļu valodā var iepzīties šeit.

Aicinām apskatīt Latvijas nacionālo ziņojumu "Aizturēšana un aizturēšanai alternatīvie līdzekļi patvēruma un atgriešanas procedūrās" šeit.

TUVĀKIE PASĀKUMI

Lietuvas kontaktpunkta konference par iniciatīvām Ukrainas bēgļu integrācijai

14. jūnijā no plkst. 09:30 ir iespēja tiešsaistē piedalīties Eiropas migrācijas tīkla Lietuvas kontaktpunkta organizētajā konferencē par iniciatīvām Ukrainas bēgļu integrācijai.

Ņemot vērā Ukrainā notiekošo karu un skaidru vajadzību rast risinājumus, lai atbalstītu kara bēgļu integrāciju Eiropā, konferencē tiks apspriesti ne tikai valdību veiktie pasākumi, bet arī spontānas iniciatīvas, kas nāk no kopienām, NVO un privātā sektora gan Lietuvā, gan citās valstīs, kas uzņem bēgļus no Ukrainas. Konferencē tiks apskatītas tēmas par piekļuvi mājoklim, izglītībai un par integrāciju darba tirgū.

Lai piedalītos konferencē, lūdzu reģistrēties līdz 8. jūnijam, izmantojot šo formu.

Galamērķis: Eiropa

Eiropas migrācijas tīkls ir izstrādājis izglītojošu galda spēli "Galamērķis: Eiropa", kuru būs iespējams apskatīt un izmēģināt sarunu festivālā "Lampa", Cēsīs, š.g. 2.jūlijā.

"Galamērķis: Eiropa" ir diskusiju veicinošs rīks migrācijas un integrācijas jomā. Tā ir iesaistoša galda spēle, kuras pamatā ir lomas, kas veicina diskusijas un vairo zināšanas par dažādiem mūsdienu Eiropā aktuāliem jautājumiem.

Plašāka informācija un materiāli latviešu valodā pieejami šeit.

Meklē mūs
Iekšlietu ministrijas teltī!

LAMPA
sarunu festivāls

Horvātijas kontaktpunkta organizētā konference par sievietēm migrācijā

23. jūnijā ir iespēja tiešsaistē piedalīties Eiropas migrācijas tīkla Horvātijas kontaktpunkta organizētajā konferencē par sievietēm migrācijā.

Migrantēm ir izšķiroša nozīme ne tikai viņu pašu, bet arī viņu ģimenes locekļu integrācijā. Tomēr jaunākie pētījumi liecina, ka migrantes saskaras ar tā saukto "dubulto neizdevīgumu", jo viņas ir sievietes un ir migrantes. Piemēram, migrantēm ES (tostarp ES pilsoņiem un trešo valstu valstspiederīgajiem) kopumā ir augstāks bezdarba līmenis nekā sievietēm, kas nav migrantes, un migrantiem vīriešiem. Migrantēm ar maziem bērniem nodarbinātības līmenis ir ievērojami zemāks nekā sievietēm, kas nav migrantes. Turklāt migrantes ir nesamērīgi cietušas no Covid-19 pandēmijas, jo tās ir zaudējušas darbu.
Ņemot vērā pašreizējo situāciju un jautājuma nozīmīgumu, EMT Horvātijas kontaktpunkts organizē konferenci, lai apskatītu Eiropas Komisijas iesniegtos pasākumus un pasākumus saistībā ar ES Integrācijas un integrācijas rīcības plāna 2021. –2027. gadam pieņemšanu, kā arī lai iepazīstinātu ar labo praksi starp dažādām ieinteresētajām personām, kas atbildīgas par integrācijas politiku. Lai izpētītu, kādā mērā dalībvalstis savā integrācijas politikā ņem vērā migrantu atšķirīgo stāvokli. Konferences uzsvars tiks likts uz sievietēm migrācijas jomā – migrantu un sieviešu personīgo pieredzi migrācijas pārvaldībā.

Informācija par pieteikšanos konferencei un darba kārtība tiks pievienota www.emn.lv tuvākā laikā.

Jautājumiem:

Eiropas lietu un starptautiskās sadarbības nodaļa
e-pasts: eiropa@pmlp.gov.lv

new. manaavize.pmlp.gov.lv sadaļa "Projekti un Eiropas lietas"

Eiropas migrācijas tīkla Latvijas kontaktpunkts
www.emn.lv

e-pasts: emn@pmlp.gov.lv

Eiropas migrācijas tīklu līdzfinansē Eiropas Savienības Migrācijas, patvēruma un integrācijas fonds. Informācija atspoguļo vienīgi autora uzskatus, un Eiropas Komisijai nevar uzlikt atbildību par tajā ietvertās informācijas jebkuru iespējamo izlietojumu.